

være den talrigste her, men har dog stillet sig saaledes, at dersom kun Commissionens Medlemmer kunde enes om noget Positivt, kunde han nogenlunde gjøre Regning paa, at der vilde være saamange Grupper paa Rigsdagen, der fulgte med disse Medlemmer, at et knapt Fleertal dermed vilde være naaet for Commissionens Forslag. Derved er saaledes opnaaet, hvad jeg i dette Dieblil i høieste Grad beflager, nemlig at endeel Medlemmer, der i tidligere Aar have været Theatrets faste og varme Forsvarere, nu have faaet deres Hænder bundne ved den Betænkning, der foreligger, og det Særlyndt er indtruffet, at min ærede Ven, Medlemmet for Frederiksborg Amts 1ste Valgfreds (Møller), og jeg, der hidtil altid have været enige i denne Sag, nu komme til her at staae bestemt imod hinanden, ligesom jeg forudsæer, at andre Medlemmer af Commissionen, til hvilke jeg staaer i et lignende venstabeligt Forhold, og med hvem jeg ellers deler Meninger, ville komme til at staae paa samme Fod overfor mig. Endelig er der en tredje Banffælsighed, som jeg ikke anseer for den ringeste, den nemlig, at denne Sag bæres ind i Rigsdagen til en Afgjørelse, som vel kaldes midlertidig, men som dog vil blive afgjørende for Theatrets hele Fremtid, — bæres ind, siger jeg, af en Minister, for hvem Spørgsmaal af den Art ere og maae være aldeles fremmede. Den høitæredede Cultusminister veed, at Ingen kan nære varmere og mere hengivne Følelser for ham i alle private Forhold end jeg, men han maa ikke tage mig det ilde op, naar jeg siger, at jeg anseer det for at være i høieste Maaade beflæggeligt, at et igjennem mange Aar ophidset Stridsspørgsmaal nu skal forelægges os til Afgjørelse, uden at der er en Minister, som er istand til fra et overlegent Standpunkt og med en klar og skarp Tankes henrivende Bægt at føre den igjennem de Skær, der true den, en Minister, som ikke har Andet og Bedre at gjøre end at stille frem for os det Forslag, der er kommet fra Commissionen, aldeles uden Forandring. Dette anseer jeg for Diebliffet for at være den største af alle Banffæ-

ligheder, og jeg føler klart, hvor stor en praktiff Betydning den vil faae.

Men naar jeg paa samme Tid føler hos mig den Overbeviisning, at der til Theatrets Virksomhed knytter sig noget af det Bedste af vort hele nationale Liv, og fremdeles har den Overbeviisning, at Theatret kun kan vedblive at være, hvad det hidtil har været, gjennem Bevarelsen af dets Forhold til Staten og gjennem Statens Understøttelse, saa er der ikke Andet at gjøre end at gribe rask igjennem og søge at stille sig ligefrem paa det Standpunkt, som man anseer for det rette, overladende det til en senere Tid at afgjøre, hvorledes der praktiff kan gribes mellem de forskjellige Muligheder. Thi det troer jeg er een af Commissionens største Feil, at den strax er begyndt med at gaae paa Accord. At Theatret nu virkelig har denne Betydning for vort hele nationale Liv, er saa ofte blevet udvillet, at det vilde være Tidsspilde at vende tilbage dertil, selv om man kunde fremstille denne Betydning i saa og korte Sætninger. Jeg skal derfor heller ikke gjøre det, men jeg kan dog ikke undlade at henlede de ærede Medlemmers Opmærksomhed — og navnlig saadanne Medlemmers Opmærksomhed, for hvem det Folkelige er i den Grad det Overveieende, at de ere tilbøielige til at flyde alt Andet tilside derfor — paa et lille Phænomen i vort hele nationale og litteraire Liv, der er ganske slaaende, nemlig den vidunderlig væksende Indflydelse, som netop Theatret har udøvet paa de Genter, der ere vorede op blandt os fra selve Almuens Midte. Naar en kommende Historiefriber engang skal skildre, hvad det var, som i det attende og nittende Aarhundrede stærkest valte de litteraire Aander i vort Fædreland og dannede Centralpunktet for dets aandelige Liv, saa maa han sige, at det var Theatret, og navnlig har Theatret stærkest inciteret de aandelige Kræfter fra Samfundets lavere Lag. Det var saaledes Theatret og Begeistringens for Theatret, som først bragte H. C. Andersen til at blive, hvad han senere er bleven. Der er i disse Dage fremkommet en mærkelig Bvg, som jeg ret vil anbefale